

Évközi 10. vasárnap

Mt 9,9-13

**„Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam,
hanem hogy a bűnösöket”**

Az elbeszélés gördülékeny stílusban három epizódot ötvöz. Máté meghívásáról szóló szakaszt (9.b), a bűnösökkel való asztalközösség témáját (10-12. v.), és Jézus mondását az irgalmasságról (13. v.). Jézus Mátét, a vámost, a lenézett foglalkozású adószedőt, a tisztátalan embert hívja, akinek megtérése szimbolikus jellegű, az új világ megjelenését is jelképezi. Az evangélium Máté megtérésének részletezése helyett csupán aényt közli. Célja, hogy a megtérés következményeit állítsa példaként tanítványai elé. A meghíváselbeszélés a találkozáselbeszélések nagyobb csoportjába tartozik, amelyekben Jézus és valamely személy közvetlen találkozását és beszélgetését rögzítették a tanítványok. Ezeknek az epizódoknak a lényeges eleme, hogy aki Jézussal találkozik, az megváltozik. A mai evangéliumi részben azonban nem mellékes a találkozás és a meghívás, azt Jézus kezdeményezi. Minden ilyen meghíváselbeszélésben elhangzik: „Kövess engem.” Itt a követésre való felszólításnak kettős jelentése van: egyrészt a meghívott csatlakozik Jézus legközelebbi tanítványainak csoportjához, és ezzel vállalja, hogy részt vesz Jézus tanító körútjain; másrészt a követésnek van tágabb értelme is, amely Jézus szavainak és tetteinek utánpását, föltámadása után pedig missziójának folytatását is jelenti. Ezért minden meghíváselbeszélésnek nemcsak az a célja, hogy egy jelentős epizódot rögzítsen, hanem az is, hogy példaértékű történetként szolgáljon a későbbi tanítványoknak, akik majd csak olvassák a történetet, de fizikailag nem találkoznak Jézussal.

Máté evangélista Léviként is ismert. Jó okunk van feltételezni, hogy az utóbbi volt az eredeti neve. A Máté nevet (jelentése Isten ajándéka), a tanítványi közösségben talán éppen Jézustól kapta, mint Simon a Péter nevet.

Jézus az elbeszélés szerint Máté házában telepedett le. Mátéval a baráti köre nem tért meg, nem is kapott meghívást, mégis Jézus asztalközösségének számított. A tény, hogy köztudott bűnösökkel és kitagadott vámosokkal ült le a rabbi egy asztalhoz, már önmagában is botránynak számított. Jézus vállalta ezt, amivel ki is váltotta a körülötte ólalkodó, provokáló morálteológusok, a farizeusok csoportjának megbotránkozását. Ez a megbotránkozás ürügyül szolgál

arra, hogy Jézus kifejtse véleményét az asztalközösségről és saját küldetéséről is. Ő a bűnösöket jött hívni, akiknek szükségük van a közelségére, Jézus mondása szerint „nem az egészségeseknek kell az orvos, hanem a betegeknek” (12. v.). Jézus tehát nem kitzasztottként, leírt emberként tekint a bűnösökre – még bűnös állapotukban sem –, hanem feladatként fogja fel a velük való asztalközösséget, hogy közelségével gyógyítsa őket betegségükből.

A 13. versben az irgalmasságról szóló Jézus-logiont Máté evangélista remek szerkesztéssel, retorikai fordulattal kapcsolja az előzőhöz. Tartalmilag valójában nincs köze a két mondásnak egymáshoz, de az evangélista szerkesztéseként mégis egyetlen történetbe kerül a két igen értékes mondás. Csak a mondás második fele kapcsolja egybe a két mondást, amikor a bűnösök meghívásáról beszél Jézus (13. v.).

Jézus egyik legprovokatívabb története, az egyik legnehezebben megvalósítható viselkedésre utaló üzenettel. Az emberek ugyanis úgy vélekednek, hogy „madarat tolláról, embert barátjáról lehet megismerni”. Jézus ebben a közegben összetéveszthető a bűnösökkel. Az egyházi előljárók, mint a farizeusok saját jó híruk megőrzése érdekében gondosan megválogatják a társaságot. Jézus asztalközössége azonosulást jelent a bűnösökkel, de nem a bűnnel! Ez a finom megkülönböztetés egy rosszindulatú társadalomban könnyen összemosható, könnyen félremagyarázható. Jézus azonban a bűnösök megsegítését, gyógyítását sokkal fontosabbnak tartotta, mint jó hírnevének megőrzését.

Lévi Máté imája

Uram! Sokszor belegondolok abba, miért is hívtál éppen engem. A pénz rabja voltam. Megkötözött.

Most már tudom, hogy a hirtelenségnek és a meglepetésnek erejével hívsz. Köszönöm, hogy bátorságot adtál, hogy bűneim ellenére megértettem: úgy kell követnem téged, ahogy vagyok, s te majd átalakítasz engem. Te a vámost választottad. Azt, aki vagyok, s nem azt, aki lehetnék, vagy akinek lennem kellene.

Tudom, hogy gyengeségeim megmaradnak, tudom, hogy a pénz kísértése tovább él bennem, de vágyom arra, hogy a beléd vetett bizalmam felülmúlja bűneimet. Minden erőmmel azon leszek, hogy hívásodat napról napra meghalljam szívemben, és erőddel, a közeledben, az általad élő közösségben válaszoljak rá. Amen.